

ванья". А затым можна было б дадаць: „А цяпер мы чакаем, што пра Косава вы зможаце паклапаціцца самі“. Абмеркаваньне ўсіх абгрунтаваных прэчанняў што да спалучальнасьці эўрапейскае абароннае ініцыятывы з НАТО магло б адбывацца на ніжэйшых, больш тэхнічных узроўнях.

Па-чацьвертае, з Эўропы сапраўды ніколі ня выйдзе адзінай краіны. Аднак я не такі пэсыміст, як Бжазіньскі, калі вядзецца гаворка пра магчымасьці пазытыўнага і пачуцьцёва афарбаванага атаесамленьня сябе з Эўропай. Я мяркую, што ў Сярэдняй Эўропе сапраўды ёсьць людзі, гатовыя нават „памерці за Эўропу“. *Malgré tout*, Эўропа мае душу. І за гэтую душу ідзе змаганьне. Спрощана кажучы, тутакі ідзе гаворка пра новую вэрсію старой спрэчкі паміж тымі, хто адстойвае арыентацыю эўраатлянтычную, лібэральную, хто хоча, каб вольны гандаль пашырыўся на ўвесь сьвет, і тымі, хто прытрымліваецца арыентацыі дэголеўскай, эстэтычнай і абарончай. Гістарычна так склалася, што шалі схінуліся на карысьць прыхільнікаў першай.

Па-пятае, рыторыка і палітыка Злучаных Штатаў выразна паўплывае на гэтае змаганьне, аднак невядома, да лепшага ці да горшага. Амэрыканцам ня варта ча-

каць утварэньня Злучаных Штатаў Эўропы, але ня трэба таксама ўспрымаць Эўропу як Вялікую Швайцарыю. Ём сьлед імкнуцца да дзвюх мэтаў, якія найлепш акрэсьліў Джордж Буш-старэйшы: „Разам весьці рэй“ і „Адзіная і свабодная Эўропа“.

Адказ 3.Бжазіньскага

Я на самой рэчы ў прынцыпе згаджаюся з заключнымі высновамі, да якіх прыйшлі эўрапейскія крытыкі, мае сябры. Я сапраўды жадаю, каб Эўропа для Амэрыкі сталася сур'ёзна ўспрыманым партнёрам, аднак заветнае жаданьне ня ёсьць добрым дарадцам пры правядзеньні рэальнае палітыкі. Утварэньне ўсё большай і ўсё больш інтэграванай эўрапейскай прасторы, сувязі якой са Злучанымі Штатамі былі б шчыльнымі, — адзіная сапраўды важная рэч, а зарукай для гэтага ёсьць устрыманьне Эўропы ад моцных спакусаў і ператварэньне няпэўнае геапалітычнае прасторы ў рэгіёне паміж эўраатлянтычнай зонай і Расеяй.

Пераклаў Сяргей Смятрычэнка
паводле *The National Interest*, № 6,
лета 2000 году, сс. 17–32.